

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे / योग
परीक्षा : डिसेंबर - २०२२
प्रथम वर्ष
सत्र - २

D
(Batch - 2016-19)

विषय:- समाजशास्त्राची ओळख (भाग-२) (SCG - 201)

दिनांक : १४/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ विवाह म्हणजे काय? विवाहाची वैशिष्ट्ये आणि प्रकार स्पष्ट करा.
  - १.२ धर्म ही संकल्पना स्पष्ट करा. धर्माची कार्ये सांगा.
  - १.३ राज्याची व्याख्या लिहा. राज्याचे घटक स्पष्ट करा.
  - १.४ श्रमविभाजनाची व्याख्या लिहा. श्रमविभाजनाचे गुणदोष लिहा.
  - १.५ मालमत्तेवरील हक्कांचे प्रकार मांडा.
  - १.६ सामाजिक परिवर्तन म्हणजे काय? सामाजिक परिवर्तनास कारणीभूत अंतःस्थ आणि बहिःस्थ प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ कुटुंबाची वैशिष्ट्ये
  - २.२ शिक्षणाच्या संरचनेतील घटक
  - २.३ सामाजिक परिवर्तनाच्या गतीवर परिणाम करणारे घटक
  - २.४ भारतातील समाजशास्त्राचा विकास
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ स्त्री-पुरुष लिंगभेद आणि समाज यामधील परस्परसंबंध
  - ३.२ कुटुंबाची कार्ये
  - ३.३ धर्म आणि संस्कृती यामधील परस्परसंबंध
  - ३.४ समाजशास्त्र आणि विविध व्यवसाय

Translation in English

Sub: Introduction to Sociology (Part-II) (SCG-201)

Date: 14/12/2022

Marks : 60

Time : 2.00 pm To 4.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 What is marriage ? Explain features and types of marriage.
- 1.2 Explain concept of religion and state functions of religion.
- 1.3 Define state. Explain elements of state.
- 1.4 Define division of labour. Write merits and demerits of division of labour.
- 1.5 State types of property rights.
- 1.6 What is social change ? Explain internal and external processes responsible for social change.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Characteristics of family.
- 2.2 Elements in the structure of education system.
- 2.3 Factors affecting rate of social change.
- 2.4 Development of sociology in India.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Interrelationship between gender discrimination and society.
- 3.2 Functions of family
- 3.3 Interrelationship between religion and culture
- 3.4 Sociology and different professions